

Monarhia constituțională și partidele politice în România interbelică

Studiu de caz: Constituția din 1923

- Schița lecției -

1. Monarhia în perioada interbelică

Și în perioada interbelică **regele** era **elementul cheie al vieții politice** având un **rol de echilibru politic** în România, asigurând comunicarea și colaborarea între diverse forțe.

Prestigiul monarhiei a crescut imediat după război datorită:

- atitudinii lui Ferdinand față de Antanta
- promisiunile făcute în perioada primului război mondial (reforma agrară, votul universal) au fost respectate
- prezenței suveranilor în mijlocul trupelor și al populației refugiate în Moldova
- în 1918 este realizată Unirea

Statul român a fost organizat potrivit **Constituției din anul 1923**, care o înlocuia pe cea din anul 1866. România era **monarhie constituțională**. Regele **Ferdinand I** a fost supranumit „Întregitorul”, deoarece în timpul domniei lui (1914-1927) a fost înfăptuită Marea Unire din anul 1918.

În anii 1925- 1926, a izbucnit **criza dinastică**, determinată de hotărârea prințului Carol de a renunța la prerogativele de moștenitor al tronului. De aceea, s-a format o **Regență**, alcătuită din trei persoane. Aceasta a îndeplinit atribuțiile regelui **Mihai**, minor, care a ajuns la tron în urma morții regelui Ferdinand I (1927).

În anul 1930, Carol a revenit în țară și a fost recunoscut de Parlament ca rege. **Carol al II-lea**:

- a adoptat măsuri pentru a-și consolida regimul personal și pentru a slăbi partidele politice;
- a instaurat, în 1938, un regim autoritar;
- a impus adoptarea unei noi Constituții, în 1938, care o înlocuia pe cea din 1923. Noua lege fundamentală acorda puteri sporite regelui;
- a impus desființarea partidelor politice, apoi și alte măsuri care i-au consolidat puterea (cenzura, partidul unic – Frontul Renașterii Naționale etc.)

Regimul autoritar al lui Carol al II-lea s-a prăbușit la **6 septembrie 1940**, după ce România a fost nevoită să cedeze teritorii statelor vecine.

2. Partidele politice în România interbelică

- **Partidul Conservator** după ce cunoaște câteva fărâmișări dispăre din viața politică (reforma electorală și reforma agrară au făcut ca existența unui partid care să reprezinte interesele marilor proprietari să nu mai fie de actualitate)
- Își consolidează pozițiile **Partidul Național Liberal** (al cărui prestigiu a fost menținut și de personalitatea președintelui său- I.I.C. Brătianu);
- Au fost **înființate noi partide**;
- Au fost **integrate partidele naționale din provinciile unite cu România**;
- A luat naștere **Partidul Național Țărănesc (1926)** – al doilea mare partid de guvernământ
- Apar și se afirmă partidele **minorităților naționale**
- Apar și se impun unele **organizații extremiste**

În regimul democratic dintre anii 1918 și 1938 au funcționat mai multe partide. Dintre cele **democratice**, **Partidul Național Liberal (P.N.L.)** și **Partidul Național Țărănesc (P.N.Ț.)** au fost cele mai însemnate.

P.N.L. l-a avut în frunte pe **Ion I. C. Brătianu**, care a dominat viața politică românească până în anul 1927 (decada brătienistă). Acest partid a reprezentat, în general, interesele burgheziei românești. Liberalismul urmărea dezvoltarea industriei naționale. P.N.L. a aplicat **politica „prin noi înșine”**, pronunțându-se pentru limitarea pătrunderii capitalului străin în economia românească.

P.N.Ț. constituit în 1926, i-a avut în frunte pe **Iuliu Maniu și Ion Mihalache**. Țărănismul susținea că agricultura trebuie să rămână principala ramură economică și că era nevoie de capital străin în economie. politica țărăniștilor „**porților deschise**” – pătrunderea nelimitată a capitalului străin (pornind de la ideea că statul român nu era capabil să susțină din punct de vedere financiar investițiile în industrie)

Partid antidemocratic de **extremă-dreapta** a fost, între altele, **Legiunea Arhanghelului Mihail** (Mișcarea Legionară), grupare xenofobă și antisemită, având în frunte pe **Corneliu Zelea Codreanu**. De **extremă-stânga**, subordonat intereselor sovietice și susținând ideea dezmembrării României Mari, a fost **Partidul Comunist** (scos în afara legii în 1924).

3. Studiu de caz. Constituția din anul 1923

Adoptată în timpul guvernării liberale, **Constituția** preciza că:

- România era monarhie constituțională ereditară;
- România era declarată stat național unitar indivizibil;
- sistemul politic era democratic;
- funcționa principiul separării puterilor în stat;
- Regele era șeful statului, conducea armata, putea initia legi, reprezenta România în relațiile externe, numea pe prim-ministru, bătea moneda, conferea decorații etc.
- cuprindea și drepturi cetățenești (egalitatea legii, libertatea persoanei etc.)

- va rămâne valabilă până în 1938

- a stat la baza elaborării actualei Constituții a României

- a dus la instaurarea unuia dintre cele mai democratice regimuri de pe continent

Sarcini de lucru

Citiți cu atenție schița lecției
Salvați materialul în folder ISTORIE